

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника

16 сот.

На провінції

20 сот.

політична, економічно-суспільна й літературна часопись. (Редакція: Руська 4-3).

Виходить щодня
рано крім понеділка

Умови передплати у Львові:

На рік	44— К.
„ півроку	22— „
„ чвертьроку	12— „
„ місяць	4— „

В краю і державі:

На рік	56— К.
„ півроку	28— „
„ чвертьроку	15— „
„ місяць	5— „

За границю:

В Німеччині	56 мар.
В Америці	26 док.
В інших державах	84 фр.

Ціна оголошень:

Стрічка двохпальтова або її місце 60 с.
в надісланім 1 К., в оповістках 1-50 К.,
в редакційній частині перед або по по-
винках 2 К. Некрологів 2 К. Слова гов-
стим друком подвійно. Оголошення на
суботу і неділю подвійно. Постійні о-
голошення за особною умовою.

Польща й український нарід.

Для укладу будови нових політичних відносин дуже важна заява німецького представництва в Берестю, котре проголосило отверто, що Німеччина не спорожнить Польщі й інших зайнятих областей скорше, як по заключеню загального мира.

З того слідує з залізною послідовністю, що Польща що найменше так довго не матиме можности розвинути своїх асиміляційних змагань в цілій повні на наших землях. І в тім часі повинен український нарід здати собі ясно справу з сил, якими розпоряджає він і його західна противниця тай приготувати ся до того, що настане по скінченю війни.

Тепер можемо вже з лекшим серцем дивити ся на будучність західних земель України і мати оправдану надію, що Польща не потрафить їх засимілювати, розумієть ся, коли не опустимо рук і нагоди, яку нам дають обставини.

Положене Польщі представляєть ся тепер так, що її сили мусять бути ужиті на ратоване того, що дасть ся ще вратувати. Вона корчить ся на очах і тільки якісь надзвичайні, катастрофальні події в розвитку політичних фактів моглиб евентуально здержати її корчене.

Картина її сил і положеня представляєть ся тепер як слідує: Литва для неї пропаща як область експансії державної. Правда, польський елемент по литовських містах ще сильний. Але з упадком дворів прийде й на нього черга в тім значіню, що живла литовські, білоруські й жидівські що найменше зрівноважать значіне польського елементу по містах. По селах Польща стояла тільки дворами і з їх упадком остануть по селах тільки бідненькі офіціальїсти, котрі згодом всякнуть у тамошне населене.

На Шлеску вже перед війною Чехи й Німці взяли ся до живої органічної праці, перші при помочи багатой „Matice Skolska“, другі при помочи „Schulverein-у“ й фонду Резеггера. Оба ті народи справною організацією опанували громадські ради й управи та поставили тамошну Польщу менше-більше в таке положене, в яким знаходили ся Українці в Галичині.

Але не тільки з окраїн Польщі доходить до неї те страшне „memento“. Бо Німці в своїм безнастаннім і пляновім „наступі на схід“ що раз глибоше вдірають ся в корінню польський край, а їх „Кольонізаційна комісія“ пляном, зложеним ще в мирних часах, вриваєть ся вже в Польське Королівство.

Крім того перестали бути чисто польськими навіть такі міста, як Варшава: вона вже перед війною мала в собі більше чим одну третину чужинців і на полі культурної творчости мусіла уступити першенство такому народови, як Львів, в котрім польські сили мають дуже слабій і хиткій підвалини, про що можна було переконатися в часі окупації Галичини.

В Галичині польсько-шляхотське правління не дуже дбало о просвіту народа: неграмотність доходить в сім краю пересічно до 56 прц. (є повіти, що мають і 98 прц. неграмотних!) І се відібеть ся тепер також на польській експансії некорисно. Словом — Українці зовсім не потребують тратити надії на добрий вислід суверенітету з Поляками.

Правда — Польща zagrożена з усіх сторін і навіть у своїм нутрі — з тим більшою заїлістю боронити-ме свого стану посідання на українській землі. Але буде се вже на загаль-

тільки її дефензива, а не наступ, як було доси. Бо Польща мати-ме доволі клопотів у себе дома, на своїй етнографічній території, котра зачинає переставати бути чисто польською. І так приміром велике місто в Королівстві Лодзь може Німеччина з далеко більшим правом назвати німецьким, чим Поляки називають Львів польським, домагаючи ся „в імени справедливости (!) для всіх народів — прилученя Львова до будучої польської держави. Бо Львів з хвилею переходу в українські руки краєвих інституцій, як намісництва, всіх висших шкіл і т. д. — перестав бути польським. Уряднича буржуазія, від котрої залежні Жиди, надає тепер столиці галицької України позірню польський характер, а „вплив“, виконуваний на убогім населеню, як слуги, робітники і т. д., примушує його задля кусника хліба відірвати ся мови й віри батьків.

Як тільки народ побачить, що і в наше вікно засвітило сонце, — зараз пічнеть ся його поворот до свого й у Львові скоро лишеть ся польським „Ossolineum“, бурса ім. гр. Потоцького тай т. п. інституції. Те саме, тільки в ще скоршим темпі, може стати ся з меншими містами.

Що се не є ніяка фантазія — найліпше доказують часи інвазії, котрі з огляду на царський режим не давали Українцям свободи праці.

А прецінь — як скоро зезала штучно насаджена польщина! Вона тоді видавала ся якимсь дивним сном, що колись нам снив ся.

Не потребуємо журити ся новим галасом, який роблять польські політики: їм очевидно залежить на тім, щоби їх приклонники не трапили духа, особливо по тім, як рішено не допустити їх до мирових переговорів. Тут жере-ло і причина битя у великі барабани польської преси з приводу висиланя депутатів Кола до польської регенційної ради і депутатів регенційної ради до Кола і т. д. Годі трубити про участь у великім ділі мира, де куєть ся на довгі століття доля держав, то трубить ся про — депутатів, які одна польська організація висилася до другої, а для додання собі „анімушу“, часть польської преси підбурює свій простий нарід проти Українців.

І сего підбурюваня польського „люду“ проти нас нема потреби надто бояти ся.

Се дасть нам прихильність польського мужицтва, розсіяного на українських землях, котре тепер тим лекше зіллеть ся з українським народом.

Бо польське мужицтво зрозуміє дуже скоро, що ліпше йому буде жити в українській великій і багатій державі, де нарід матиме демократичну власть і де податки не будуть мужика так тиснути, як у малій Польщі, де правлять графи і князі. Безоглядний польський аристократизм пімстив ся тепер на Польщі, як уже раз протягом історії пімстив ся.

Одначе з того всего зовсім не виходить, щоби ми заложили спокійно руки й ждали на ті блага, які мають прийти. Якраз тепер панські агітатори, всякі підпанки, урядники повітових „видзьялів“ і двірські наганячі туманять нарід, щоби підписував петиції за прилученем

Галичини до Польщі тарозводять просто скажену агітацію на нашій землі.

Все, що ми висше сказали про теперішню слабість Польщі, нехай додасть українському народови відваги й бодрости до праці і злуки — тут, у старинній волости українського народу, котра ніколи не буде польською! — Тепер, коли наш нарід має де-троха гроша, треба його обернути на сплату довгів і на скріплене українських товариств, а на чужі нам цілі не давати ні сотика. Жінки, котрим різні посіпаки видають кривавий гріш, даний державою за тяжку працю їх батьків, мужів і синів в окопах, нехай роблять масові скарги на тих, що їх здирають, а наша інтелігенція нехай їм списує все й помагає. Імена й назвіска дерунів треба записувати й подавати до українських часописів, щоби опісля ми знали, з ким маємо до діла, як вони проситимуть ся у нас на службу.

Рівночасно треба висилати масові протести проти прилученя Галичини до збіднілої й знищеної війною Польщі, де від податкових тягарів навіть польський нарід не видіти-ме світа.

Зміняють ся часи.

Ми до недавна бояли ся, що в мирових переговорах ніхто не вчує голосу страждучого українського народа. — Тимчасом українська делегація заступає там аж дві держави: українську й донську. А Поляки, що весь час дивили ся на нас з гори, взагалі не мають там голосу (тепер уже навіть дорадного не признано їм). І легко може прийти час, коли вони, що так все голосно проповідували про свою „місію на сході“, втратять всякуможливість „місії“, а за те український нарід матиме велике і благословенне завдане: укріпити власну, могутну державу та помочи нашим слабшим від нас сусідам Білорусинам і Литовцям, забезпечити ся перед панованем польських панів.

Нехай ніякому народови не дієть ся кривда! Нехай ні один нарід не панує над другим! Під тими високими й добрими гаслами берім ся до праці!

Державна Рада.

П. Окуневський вказав, що прозидент міністрів хоть говорив про самовизначене народів, та не думає нічого змінити в національній стані посідання. Робить се тому, щоби удержати кабінет. В дальших виводах сказав бесідник, що мир з Україною є вже майже заключений. З Австрії поїде делегація на Україну, щоби привезти хліб. Та що в заміну за те зробить австрійське правительство? Відповідь находить ся у відносінах витворених у східній Галичині, де відбувають ся реквізиції, а про відшкодованя ані чутки. Просьба населеня не угляднюєть ся. Понадто поширюєть ся серед населеня чутка, що Галичина східна ма бути відступлена королівству польському. Від кромержського Союму борють ся Українці за поділ Галичини. Даремно підпомагали Українців Паляцкі та Рігер. Предказане тих мужів що до Українців здійснило ся нечаяно в Росії. Най австрійське правительствозвільне до серця ту осторогу, узгляднити потреби Українців і не думає відступати їх Полякам! Бесідник кінчить торжественним протестом проти подібних намірів.

П. Адлер заявляє, що концесії пороблені правительством в користь робітників, є початком дійсної демократизації політичного і дер-

жального життя та основою розвитку держави. Не можна обурюватись, коли гр. Чернін каже, що для нього Страсбург є таксамо добрий як Триєст. Плодів замирени не можна уживати односторонньо.

По промові Сукупа і Наймана перервано наради до вітвірка.

Угорські Українці проти реформи календаря.

Як відомо, угорське правительство завело перед кількома літами насильно при помочи мадяронів григоріанський календар в церкві наших закордонних братів. Сими днями, як доносять часописи, депутація угорських Українців явила ся у віденського нунція і запротестувала у нього проти реформи календаря.

Засоби збіжа на Україні невичерпані.

Член міністерства виживлення Вирубов, що прибув з Києва до Москви, заявив дописувателям петроградських дневників, що Україна готова доставити північній Росії потрібну скількість збіжа за готівку. Засоби збіжа України просто невичерпані, бо не зужито ще засобів з літ 1915 і 1916. Обчислюють, що кожного місяця можна спровадити 80. мільонів пудів збіжа.

Промова проф. Грушевського на зїзді соц.-революціонерів.

(У. Б.) Проф. Грушевський повитав третій зїзд українських соціалістів-революціонерів, що відбув ся в днях 4—6 грудня 1917. промовою. Його появу прийнято гучними оплесками.

Промова його звучить: „Мої духові вгамини до партії соц.-революціонерів привели мене на зїзд. Я гордий діяльністю Української Центральної Ради; але найбільшу роль в тій діяльності мала фракція вашої партії і тому моє відношенє до вашої партії є мині дуже дороге. Я ціле своє жите студіював розвій українського народу, що давнійше був гноблений, а тепер є свободний. Для мене здаєть ся та історична хвиля в житю українського народу незвичайно важною і я радю, що в тій хвилі утворила ся ваша сильна партія, яка бореть ся за землю і волю і працює над скріпленєм основ здобутої свободи. Я, як воля українського народу вибраний президент Української Центральної Ради, хоч не є членом вашої партії й не звязаний з нею ніякою партійною карністю, прошу мимо того о вашу підмогу, так як ваші провідники попирали мене в Раді. Я прийшов до вас з сердечним привітом і подякою за вашу давнійшу діяльність і як носитель наших народних ідеалів прошу вас непохитно видержати так, як досі. Не подавайте ся, будьте міцні як криця і творіть далше своє історичне діло! Я здоровлю Вас сердечні, Товариші!“ (Голосні оплески й оклики „Слава!“)

В імени зїзду відповів на промову тов. Одоєвський.

Катеринослав занятий большевиками?

СТОКГОЛЬМ (Ткб.) З Гапаранди доносять, що з Петрограду наспіла вїстка, що большевицькі війська по завзятій битві заняли Катеринослав. Пригїм поляг також український член конституанти Льобліннов.

Як Генер. Секретар Петлюра забезпечував публичний лад?

(У. Б.) Генеральний Секретар Петлюра видав був командантам рухів військ приказ, щоби вони на двірцях Київ, Одеса й Харків устали по два летучі відділи для охорони зеліничих ліній й зеліничих вузлів. Кождий відділ мав ся складати з двох сотень піхоти, одного відділу скорострілів і двох полевих або легких гармат без коний.

Відділи були стало закватировані в зеліничих возах і стояли цілий час до розпорядимости командантів рухів військ. Вози на гармати й скоростріли мали бути уряджені так, щоби без виладовування були готові до стрілу. Машини відділових поїздів стояли все під парою. Відділи були заосмотрені у всьо, що є потрібне до направи поїздів і у всі помічні середники на случай катастрофи.

Організація української краювої оборони.

(Проект організації народньої міліції.)

В „Народній Волі“ пише д. П. П.: Як найкраще зорганізувати оборону рідного краю (краєву оборону)? Мої думки такі:

До оборони рідного краю є з обовязані всі громадяни Української Репубкики від 18—60 літ. Вони ділять ся на три часті: а) від 20—35 літ (головна оборона — перше покликанє), б) від 35—45 літ і від 18—20 літ резерв — друге покликанє), (від 45—60 (загальне ополченє — третє покликанє). Організація сього війська (можна його назвати вільним козацтвом) територіяльна: козацтво такого то села (чи города), волости, повіту, землі (Грушевський пропонує поділити Українську Републику на 30 земель) становить для себе певного рода цілість. Військово в границях територіяльних діліть ся воно на десятки, сотні, тисячі, полки, курині (дівізії), коші (корпуси), армії з десятниками, атаманами (курінними й кошовими) і гетьманами на чолі. При такому поділі, лічучи, що 10—15 проц. населеня буде служити в козаках (народній міліції), на кожду громаду випаде 1—3 сотні. На пропонувані проф. Грушевським землі (з приблизно одним мільоном населеня) — випаде 100—150 тисяч козаків. Се-б то один кіш, — а може й армія, які й будуть називатись кіш чи армія землі на пр. Київської, Подільської, Полтавської чи прямо: Київська, Полтавська, Чорноморська армії.

Всі козаки не живуть в казармах, а своїх хатах, а потрібну военну підготовку дістають на місці на пр. в вільні від роботи часи. (Сучасна війна показала, що при іstownаню військових кадрів, для підготовки вояка вистарчить 3 місяці.) На кожде село повинен бути призначений відповідний свідомий чоловік (один або й більше) для підготовки — інструктор; він буде й сотником. Він міг би вести також і громадську й культурну роботу на селі (по відповідній підготовці). Козацтво двох сусідних сіл, волостей, повітів, земель устроєє час від часу маневри. Для підготовки і дальшого образования інструкторів сотників, для ознакомленя їх з тереном уладжують ся що року (пр. в жнива, коли військових занять по селах не можна вести, курси та екскурсії). Козаки літ 20 і 21 несуть в даній громаді поліційну та пожарну службу.

Молодь від 12—18 р. життя відготовлюєть ся до козацької служби в пластунській організації (скавти). Вони вправляють ся в гімнастиці і розвідочній службі. До 18 року їм не даєть ся зброї до рук. Молодь від 18 до 20 літ се — кандидати на козаків, або молоді козаки. Вони крім иньших занять вчать ся вже обходитись зі зброєю. Треба теж звернути увагу й на фізичне вихованє молоді.

При такій організації матимемо такі вигоди: 1) удержанє війська дуже мале;

2) великий фізичний розвиток народу, а що затим йде (при відповідних заходах) і духовий, бо „в здоровому тілі здорова душа“;

3) зникне сей казарменний гнітучий дух, який давив до тепер наших вояків;

4) підготовка военна не буде відривати людей від їх занять і буде відповідно ведена навіть свого рода розривкою;

5) між козаками буде тісна звязь більша єдність як до тепер.

Послїдній момент найважнійший. З него виплинути повинна отся гаряча любов до рідного краю, яка чоловіка спонукує й жите своє класти в його обороні, якої девізом є соціалістичне число: „всі за одного, один за всіх“. Для того між козаками повинні панувати справжні братські відносини. Всі козаки рівні і називають себе: „пане товаришу“, — а звертаючи увагу на функції деяких, також пр. пане товаришу сотнику, полковнику і т. д., щоби і не пахло до теперішнім духом насильства й рабства московської казарми. Сотники, полковники повинні себе вважати першими серед рівних, товаришами керманічами козаків і називати їх не инакше як: „панє товаришу“, „панове товариство“. З другого боку, й козак повинен знати свої обовязки служби рідному краю і повинен розуміти, що провина проти сих обовязків — се провина проти рідного краю. Тоді запанує справжня давня козацька вольна дисциплїна.

Така приблизно була-б організація піхоти. Подібна (територіяльна) могла-б бути організація й кінниці. На удержанє коний можна-б давати державну допомогу. Для гарматчиків*), автомобілістів, авіаторів, моряків, санітарів і т. д., теж старатись о скільки можливо зберігати територіяльний поділ

*) Що до кулеметів, то при кождій сотні могло-б їх бути один або й більше.

так, щоби кожда земля (особливо погранична) могла в разі потреби змобілізувати як найскорше всі потрібні роди зброї в своїй армії.

Що найважнійше то се, що такого рода організацію можна починати хоч би й зараз з найближшою метою оборони від погромних розбишацьких банд і насильств салдатів, що будуть йти через Україну підчас демобілізації.

Що до ролі жіноцтва в обороні рідного краю, то їм можна поставити за обовязок на випадок війни службу в шпиталях, (сестри милосердя) і заготовку білизни та убраня для козаків. До сього належало-б їх привчати в мирний час, закладаючи відповідні школи.

Така організація оборони рідного краю — озброєнє цілого народу готового кождої хвилі покласти своє жите в його обороні — викликала-б до нас пошану у сусідів і відбила-б у ворогів охоту „прибрати“ нас у свої руки, а краєви запевнила-б безпечний духовий і економічний розвиток.

Військово-технічна висша школа в Києві.

(У. Б.) З початком 1918. року отвираеть ся військово-технічна висша школа. Просьби приймать ся до 25. грудня. Учеником може стати кождий, що скінчив середню школу. Приняте слїдує на основі конкурсу свідоцтв. Висша школа містити-ме на разі лише одну сотню й свій осїдок мати-ме в другій російській військово-технічній висшій школі в Звіринці.

З Берестя.

ВІДЕНЬ (Ткб) Між німецькими й російськими комісарами господарськими відбули ся наради, на яких рішено потворити спеціальні субкомісії для управильнення спеціальних справ. Субкомісії ті зачали вже свою роботу.

ВІДЕНЬ (Ткб) Вчєра відбули ся перші офіційальні наради німецько-російської правної комісії. Нараджувано ся над сформулованєм артикулів в справі покінченя воєнного стану, відбудови дипломатичних і конзулярних відносин, воєнних відшкодовань та відбудови державних договорів.

Відгомони переговорів з Україною.

N. fr. Presse признає політичне значіне конференціям Векерле-я і Тіси з Черніном та Зайдлером. Вони мають оставати в звязи з корисним ходом переговорів з Україною.

Народні комісарі самовизначають Україну.

Взивають проти вибраного народом україн. правительства.

ПЕТРОГРАД. (П. Т. А.) Народний комісаріят Української Републики (? — Ред. „Укр. Сл.“) звернув са до всіх Українців зі слїдуючим закликом: Генеральний Секретаріят Центральної Ради попирає Калєдіна, сіє незгоду між українським і російським народом й укріплює буржуазний режім на Україні. Ми вказуємо в імени народу Української Републики на Генеральний Секретаріят Центральної Ради як на ворога! українського народу й завзиваємо цілу вірну армію робітників; селян Републики до боротьби проти буржуазного Генерального Секретаріяту Центр. Ради й проти Калєдіна. Армія правительства робітників і селян з єдиної союзної републики піде з нами разом. Армія правительства робітників і селян, всі селяни і робітники всі горожани України піпруть чинно революційну армію народного комісаріяту. Підписано; Народні комісарі.

Обсаженє Владивостока?

ПАРИЖ (Ткб.). — Агенція Аваса доносить із Петрограду дня 18-го сєго місяця: Рада народних комісарів зажадала від японського посла поясненє в справі обсаженя Владивостока.

Як виглядає право самовизначення... в дійсності?

СТОКГОЛЬМ (Ткб.) Надійшли сюди вістки, що Росія мимо признання самостійності Фінляндії не хоче виречи ся панованя над нею. Вправді частина рос. війська вступила ся з Фінляндії, але заступлено її другим військом, що стало допускаєть ся насильств, останніми часами головно в Алянді.

„Харківське правительство“ бере в імени України участь в ми- рових переговорах.

БЕРЛІН (Ткб. — Вольф). Як доносять часописи, прийшло до теперішнього провідника російської мирової делегації донесене, що правительство робітничо-жознірських рад вислало двох уповновласнених заступників на мирові переговори в Берестю — і російська делегація приняла тих обох добродіїв як членів. З супровожуючих письм виходить, що правительтво (!) в Харкові відмовляє Генеральному Секретеріятви у Києві й тамошній Центральній Раді права переговорювати в імени Українців. Те тіло представляє лише органи буржуазії. Харківське правительтво, що представляє філію большевиків, шукає злуки з петроградським правительством, як з центральним органом Всеросії й федеративної цілої републики колишнього царства. Треба чекати, як київське правительтво поставить ся до того нового факту.

Війна в Петрограді.

БЕРЛІН. „Lokalanzeiger“ доносить із Стокгольму: Петроградські полки не є вже — здаєть ся — сліпо віддані большевикам так, що велика їх часть оголосить нововибухаючу до мову віяну неутральною. Большевики роблять зарядженя в цілі привезеня фінських військ і логішських стрільців. Проживна криза в Петрограді росте очевидячки. Кажуть, що Савенко, Фільоненко й Керенський злучили ся в організації для нового перевороту.

МОНАХІЯ. „Münch. Ztg.“ доносить з Цуріху: „Corriere della Sera“ довідуєть ся з Петрограду, що 87 послів розв'язаної конституанти ув'язнено, бо вони мали взивати жителів Петрограду до війни. Також оба замкнені в фльотовім домі міністри (Шінгарев і Кокошкін — яких саме потім замордовано — Ред. У. С.) казали через посередників поставити свої імена під прохлямаціями. Большевики мали зі всіх уличних борб вийти побідно.

Грошева криза в Одесі.

ЛОНДОН (Ткб.). — „Times“ доносять з Одеси, що там вибухнула поважна грошева криза. — Положене утруднюєть ся задля переборщених домагань робітників. Безробіте росте. Український комісар запевнив банки, що Рада буде всею силою боронити ся проти всякої спроби сконфіскувати банкові депозити і зміст скриток.

Німеччина й Австрія.

БЕРЛІН. В кругах, що стоять близько правительства говорять, що віденські події зробили сильне вражене в Берліні. Тепер є дві можливости. Або Німеччина стане на становищі австрійських домагань і згодить ся на те, що Австрія заключить окремий мир, або Німеччина стане на становищі мирових домагань Австрії і доведе до загального мира. Третя можливість: натиснути на Австрію є вже нині виключене.

Агітація проти папи?

КОПЕНГАГА. Politiken доносить з Женеви, що між католиками (?) ширить ся агітація проти папи. Є обставини, які свідчать, що папа принявби евентуально запрошене монастира в Айнзідель до переходового в нім побуту.

Кандидат до французького престоло.

ЖЕНЕВА. Hamanite пише: Обставина, що претендент до французького престоло, кн

Орлеанський. заповів тепер якраз свій приїзд до Франції, є дуже підозріла.

Жадайте всюди „Українського Слова“!

Інтриговане.

Перекручуване ухвал політичного змісту стало звичкою в деяких наших політичних та публіцистичних кругах. Таких випадків маємо стільки, а „перередаговуване“ ухвал так недвозначно має одну й ту саму ціль — служити політичним та особистим інтригам — що мусить ся сконстатувати під тим оглядом очевидну систему.

Свого часу в живі очі перевертано горі дном ухвалу послідного засіданя „Загальної Української Ради“ з 29. падолиста 1916. котроу отся Рада застановила в сю свою діяльність, переливаючи її в цілости на „територіяльно і річево компетентні тіла“ — себто посольські клуби, партійні заряди і т. п.: Місяцями баламучено публічну опінію тим, будьто ся Рада дальше існує, будьто її президія дальше фунгує і т. д. і т. д. — хоч те все була звичайна брехня. Цілюю сего каламученя було підкопати новосконсолідовану „Укр. Парл. Репрезентацію“ в очах укр. загалу як і посторонних чинників — при чім не треба забувати, що Загальна Укр. Рада, а властиво її президія (бо поена Рада вела лише позірне жите!), репрезентувала лінію повного і безумовного довіря до гр. Штірка, гр. Буряна та взагалі державного режиму, а „Укр. Парл. Репрезентація“ заняла саме відмінне, незалежне становище. Чи сим каламученем служено укр. справі чи може яким иншим богам — се питане не потребує відповіді. Перед у тим каламученю вели редакція „Діла“ та деякі особи з „Народного Комітету“, які з особистих мотивів не хотіли погодитись з фактом, що керма укр. політики у Відни спочила в руках з агалу укр. галицьких послів, а не тільки любих їм одиниць.

І пізнійше ми мали знов нагоду на стовпцях нашого дневника констатувати, що ухвали „Народного Комітету“ появляли ся в пресі в невірнім, тенденційно перекрученім виді. Ось так приміром на засіданю з дня 8 грудня м. т. „Народний Комітет“ на внесене о. сов. Стефановича осудив становище політичне п. Василька в делегаціях, що, як звісно, висловив гр. Черніну своє повне довіре. Ухвалу сю оголошено в пресі в тій формі, будьто „Нар. Комітет“ осудив лише те, що п. Василько не допустив п. Петрушевича до делегаційної Комісії для заграничних діл. Очевидно: ті панове, що поділяли постійно політичну лінію п. Василька, що давали його правительственній політиці повне розрішене на стовпцях „Діла“, що в цілім краю листовно і устно робили п. Василькови рекламу і місяцями каламутили опінію краю, аби тільки тогоч п. Василька перепачкувати до „Укр. Парл. Репрезентації“ — не могли тепер стравити, що більшість „Нар. Комітету“ осудила лінію їх політичного провідника чи патрона.

Сегодня мусимо сконстатувати новий „трік“ з боку редакції „Діла“ та її ближших приятелів з „Народного Комітету“. На засіданю з дня 20 с. м. „Народний Комітет“ приняв внесене пос. дра Цегельського в справі мирових переговорів, що й було в вірнім тексті оголошене в „Укр. Слові“ (кінець сконфіскований!) Рішено подати сю заяву до преси і закомунікувати її „Укр. Парл. Репрентації“ — ніяких „візвань“ до „Укр. Парл. Репрезентації“ однак не рішено, а думка такого прилюдного „візваня“ не знайшла одобрєня та навіть не була піддана під голосоване.

Стало ся так тому, аби на зверх не виглядало, що „Народний Комітет“ веде яку фронтду проти Української Парляментарної Репрезентації; ходить чей не о ліцитацію перед публікою о те, хто „радикальнійший“, а о річ саму.

Та ті самі добродії, котрі для рабської політики п. Василька мали лише слова повного розрішеня, а котрі натомість добачують й найменшу порошину на політиці Української Парляментарної Репрезентації, не могли видержати, щоби прилюдно не дати позору, будьто Українська Парляментарна Репрезентація потребує аж принуки до принципіяльного ставленя справи. Оголосили отже згадану заяву Народного Комітету в „Ділі“ в парафразованім виді та в супереч нашій тенденції рішень Народного Комітету додали до неї н е у х в а л е н е н і к и в „візване“ до Укр. Парл. Репрезентації.

Нехай — мовляв — Петрушевич має „заца“ під бік!

Характрристична при тим ще одна дрібниця. Заява Народного Комітету ухвалена в сформулованю посла дра Цегельського. Звичайно, коли читаємо справозданя з Народного Комітету, маємо точно поданих внескодавців, коли ними є хто не-будь з „фамілії“. Коли-ж ним був посол др. Цегельський — промовчано „скромно“ в „Ділі“ його імя. Зрештою і слушно: він того, що було в „Ділі“, не вносив і сего не ухвалено.

Та коли вже говорить ся про се, то треба сказати, що те саме внесене що до будучини української Галичини ставив посол Цегельський ще перед кількома тижнями на Народнім Комітеті. Тоді одначе воно впало, а голосували проти нього самі ті, що тепер „дзьобують“ Українську Парляментарну Репрезентацію за „за мало ясне ставлене справи“, а натомість роблять рекламу демагогам, що в краю прикидають ся принципіяльнійшими від Петрушевича, а у Відни держать ся Васильківської поли.

Як зближав ся Ширший Народний Зїзд, деякі людиї присіли були та вважали вказаним залишити дещо своє інтригантство; що до сего маємо цікаву ревелюцію в 1-шім числі „Буковини“ за сей рік.

Тепер-же — коли буря пішла мимо — знов починають вони свою кертичну роботу. Ми вже відповіли раз в новорічній числі на інтригантські підкопи під публічну опінію. Та підкопи не устають. Га! Коли деякі панове хочуть війни, будуть її мати. Матеріялу маємо досить. Та нехай загал знає, хто є виновником драки і через чий інтриги нема в нас злагоди.

НОВИНКИ.

— Українські хліборобські часописи. Скрутне становище, в якому опинила ся земельна і селянська справа на Україні, становить перед нашими селянськими та агрономічними видавництвами великі і складні завданя. З нового року продовжуєть ся виданя „Рілі“. Ся часопись трохі зміняє свій програм, відповідно вимогам часу. Багато уваги має присвячувати відродженю селянської господ. культури, про що буде виданий також збірник, додаток до „Рілі“. Ціна на часопись оповіщена річно — 10 карбов.

Те-ж саме т-во „Український Агроном“ (Київ, Тургенівська 9) вирішило видавати агрономічний і кооперативний двотижневик з широкую програмою і багатим матеріалом. Вістник сей звати-меть ся „Український Агроном“. До співробітництва в йому запрошено видатнійші сили. Передплата на рік — 12 карб. В справі вирішеня земельної справи вістникови належить помітна роля, яко вільній агрономічній трибуні.

— Грузія самостійною републикою. Грузія проголосила себе самостійною републикою і утворила в Петрограді власний конзулят для береженя інтересів краю.

— Страйк у Львові. Страйк трамваєвої служби у Львові покінчив ся. В середу в полудне люди вернули до праці і рух піднято на ново; на залізниці страйк триває вже осьмий день!

— З Тернополя. „Гурток укр. молоді“ в Тернополи колядував 2-ого і 3-ого дня „Різдвяних свят“ на „Дім Просвіти“ в Тернополи. Гроші в сумі 294 20 к. і 1 м. віддав я на руки Вп. дир. І. Боднара. До сеї цілі віднеслись усі радо. Мушу однак нап'ятнувати поганим поступок д. Сеньковського (з улиці Котляревського), а іменно д. той традиційно гасить лампу, як тільки почує голоси колядників. Таке саме було і того року. Причини легко догадатись.

Заходом „Гуртка української молоді“ в Тернополи відбула ся дня 13. І. 1918 р. в салі „Міщанського Братства“ вистава п. з.: „Світ без мушин“, комедія на 3 дії Егеля і Горста. Хотяй прийшлось поборювати численні технічні препони, бо навіть треба було позичати крісла по домам, то всетаки вистава під кожним взглядом пройшла добре. Загального доходу з продажі білетів було 743 к., розходу 250'66 к. Чистий дохід в сумі 492'34 к. віддав я в користь „Дому Просвіти“ в Тернополи на руки Вп. дир. І. Боднара. — Вистави на народні цілі можна-б давати частійше, як би не те що в салі „Міщанського Братства“ подають обіди а зараз отворено і чайню. Бажаєм було-б що-б заряд „Міщанського Братства“ поклопотавсь у властей, щоб салю зовсім опорожнити. — За „Гурток укр. молоді“ Теофіл Демчук.

— З університету доносять, що виклади, перервані задля Різдвяних ферій зачнуть ся знов у понеділок 28. січня с. р.

— Святий Вечір в українським дівочім захисті у Відні. В літі 1917. р. заложено у Відні заходом Укр. Запом. Комітету захист, у якім мешкають учениці семигарійних і гімназійних курсів, а також студентських інших шкіл. Управителькою захисту є п. учит. Ольга Яворська, що з незвичайною ревностю дбає про молодіж, віддану їй під опіку. Щоби уприємити Свята на чужині, зайняла ся она уладне-нем Св. Вечера, в чім їй також допоміг Комітет опіки над молодіжкою. В гарно прибраній салі зібрала ся молодіж (також з поза захисту) докруги ялички, а крім того явили ся о. Митрат др. Жук, пос. Лев Левицький, генерал др. Окуневський, о. П. Патрило і управитель сем. курсів др. Р. Цегельський. Нараз очаровує присутних хор ангелів, що колядують „На небі ясна звезда засяла“. Відтак іде деклямація стиха Б. Лепкого: „На святий вечір“. (Деклямувала Е. Панчишин з 2. р. семин.). Надходять коляднички в гарних народних одежах і, відколядувавши і побажавши всего найліпшого, роздають дарунки між молодіж. Відтак всі засіли до спільної вечери, а ряд промов. в яких просивала ся радість ізза Воскресеня України, виповняв павзи поміж поодинокими потравами. Цілий вечір зійшов дуже мило, а молодіж забула на хвилю, що она далеко від рідної стріхи, від рідного краю.

О П О В І С Т К И.

п'ятниця, 25. січня 1918.

Нині: 25. січня греко-кат. Татіями муч., римо-кат. Нав. св. Павла.

Завтра: 26. греко-кат. Єрмила і Стр., римо-кат. Полікарпа.

В суботу, дня 26. січня відбудуть ся на Бесіді членські сходи Тов. „Союз Українок“. В програмі реформ п. Студинської „Українка, якою слід би їй бути“. Початок о год. 6. вечером. О год. 5. того самого дня засідане Виділу і II. секції.

З укр. семин. курсів у Відні. Найближчий реченець іспиту зрілости для народних шкіл перед галицькою ц. к. іспит. комісією у Відні 19. лютого 1918. Др Р. Цегельський. управитель.

Репертуар Українського Нар. Театру Т-ва „Бесіда“ у Львові під дирекцією К. Рубчакової сала „Т-ва ім. М. Лисенка“ при вул. Шашкевича ч. 5. В суботу, дня 26. січня 1918 р. „Невольник“ драм. малюнки в 5 діях М. Кропивницького. В неділю, дня 27. січня 1918 р. „Хмара“ нар. драма на 5 дій зі співами і танцями Л. Суходольського. Початок о год. 7 веч. Білети ранше можна дістати в „Народній Торговлі“, а в день представлення при касі театру від год. 5. по пол. 2—2

Заява гр. Черніна.

ВІДЕНЬ. (Ткб). В комісії загр. справ авст. делегації, котра зібрала ся нині перед полуднем, міністер загр. справ гр. Чернін забрав голос і на вступі заявив, що його обовязком подати вірний образ мирових переговорів, довести про різні фази дотеперішних вислідів і витягнути з того заключения правдиві, льогічні і оправдані

Передовсім міністер супроти тих, котрим здаєсь, що хід переговорів є дуже повільний, представив трудности переговорів. про котрі і в приближеню годі мати понятє. З гори міністер вказав на кардинальну ріжницю між берестейськими переговорами а всіми, які доси колинебудь були в історії, а саме на явність переговорів. Коли внаслідок того в ріжних фазах переговорів розтелеграфуєсь подробиці котрогось дня, то річ проста, що се ділає на зденерований світ як електричні удари і що розогнює публичну опінію. Ми здавали собі ясно справу з відомної сторони того поступованя, помімо того зараз згодили ся на бажанє рос. правительства в справі явности, бо хотіли показати ся згідливими, бо не маємо нічо до укриваня і се могло би було викликати ошибочне вражінє, колиби ми були опирали ся при задержаню з разу тайности. Але конечно відворотною стороною медалі сеї цілковитої явности є те що широка публіка, глибоко краю, а передовсім провідники мусять заховати спокійні нерви. Партію треба грати до кінця з зинною кровю, а скінчить ся вона добре, коли народи монархії будуть спомогати своїх представників на мировій конференції.

Основою переговорів Австро-Угорщини з ріжними ново повсталими рос. державами є засада: без компензат, без анексій. Не від-

ступлю від тої програми. Хто думає, що мене можна відвести з дороги, яку я собі постановив, сей кепський психолог. Я ніколи не полишив публичної опінії в сумніві, якою піду дорогою і ніколи ані на волос не дав зіпхнути ся з тої дороги ані в право, ані в ліво. Тимчасом я став ся любимцем всенімів і тих в монархії, що їх наслідують. Рівночасно окричали мене воєнним агітатором ті, що хотять „мира за всяку ціну“. Ані одно ані друге ніколи мені не перешкаджало, противно, те подвійне лаянє, се одинокє для мене розвеселєнє в тих поважних часах. Заявляю тут знов, що не жадаю від Росії ані квадратового метра і ані сотика, а коли Росія, як здаєсь, стоїть на тім самім становищи, то мир мусить прийти до успіху.

Ті, що хотять мира за всяку ціну, могли би сумнівати ся в мою чесність, коли би я не сказав їм з рівною отвертістю в очи, що ніколи не згоджу ся на заключєнє мира, який виходить поза начертані шо йно рамки. Коли би Росіяни, що переговорюють з нами, домагали ся від нас відступленя области або воєнного відшкодованя, то я вів би дальше війну або уступив би, о скільки не міг би переперти своєї думки.

По гім вступі і по новім зазначєню, що нема причини до того песимістичного припущєня, що мир розібеть ся, бо комісії, які пеговорюють, згодили ся на підставу „без анексії і котрибуції“, а тільки нові інструкції ріжних рос. правительств, або згикненє тих правительств могли би усунути ту підставу, міністер перейшов до обговорєня двох найбільших трудностей.

(Далі буде).

Надісланє.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Дентистичне заведєнє

Д-ра Олександра Барвінського

при вул. Синтуській ч. 17.

Виймованє зубів без болю і пльомбованє. Штучні зуби в кавчуку, золоті і п'ятиві. Пацієнтів з провінції залагоджуєть ся в найкоротшім часі.

Краєвий адвокат

Др. Евген Гвоздецький

веде канцелярію у Львові, при ул. Красіцьких 6.

Оголошеня.

Видавничє товариство

„Українська книжка“. Кінчить ся друкувати і в перших днях лютого появить ся в книгарським обороті Антона Крушельницького: Рубають ліє, повість в двох томах на гупульських мотивах і Одарки Романові: Пача чабан казка, з ілюстраціями Олени Кульчицької. 2—5

Адвокат Др. Володимир Бачинський з Підгаєць пошукує ругинованого Конципієнта Зголошеня під адресою: Др. В. Бачинський — Wien Parlament. 2—5

Комендант посєтерунку жавдармерів з браку знакомости шукає сею дорогою товаришки життя, інтелігентної жєнщини Українки, може бути і вдова з одною найбільше 2 дїтьми до 7 літ в віці 28—33літ. Скромний посаг і фотографія пожадані — дискреція запевнена, на аноніми не відповідає. Листи під „Молодий блондин“ належить слати до Адміністрації Українського Слова Львів. Руська 3. 2—5

Цолонива враз з лісом

около 240 моргів, при добрій дорозі, на Покутю, є сейчас на продаж в українські руки. Знаменита льокація гроша. Близших відомостей уділить з чємности: адвокат Др. Іван Ганкевич в Коломиї. 10—10

Хлопця або дівчину до послуги в бюрі прийме сейчас Адміністрація „Українського Слова“ ул. Руська ч. 3, II. пов.

Від 24 літ звана фірма церковних річій робітня церковних знарядів Петра Дуткевича в Станиславові, отворила знов по інвазії, підчає якої потерпіла підковите звичєнє, свій склеп в Станиславові, Мійський Базар ч. 1. Вхід від катедральної церкви. Золотить чаші огнево. 30—30

Котра молода і здорова — вільного стану Українка відважить ся обняти на провінції самостійний заряд торговельного інтерєсу? Не виключєна і спідка в інтерєсі. Незаможна, а доброї волі Українка може отримати навіть позичку на фахове підготованє Звертатсь на разі до Mil. Seelsorge Sch. R: Nr. 34. 3—3

Пошукую конципієнта до ведєня канпельярії адвокатської при суді округнім. Зголошеня на адресу: „Підгірє“ в Адміністрації У. Слова. 2—10

Інтелігентний мужчина, 27 літ, навьяє кореспондєнцію з гарною Українкою, в віці до 24 літ, в ціли матримоніальній. Ласкаві зголошеня під „Любовний лєток“ до Адміністрації Українського Слова до 1 лютого. На аноніми не відповідаю. 12—3

Видавничє товариство;

„Українська Книжка“ Антін Крушельницький: „Школа під російською окупацією“ Спомини з 1915—17 року з документами про шкільництво в 1916 і 1917. Ціна 1.30 К. Склад в Книгарні тов. ім. Шевченка у Львові. 10—15

Видавничє Товариство. „Українська книжка“

Нашим найменшим:

Видав: Антін Крушельницький.

Ілюструє: Олена Нульчицька.

- 1). Дурень і його жінка жаба панна, народня казка 14 ілюстр. 50 сот.
- 2). Богатий Марко, народня легенда, 14 ілюстр. 50 "
- 3). Лисиця і вівця, народня байка 14 іл. 50 "
- 4). Котик і півняк, " " " 50 "
- 5). Два брати, китайська народня казка 14 ілюстр. 50 "
- 6). Цар Лев, народня байка, 30 ілюстр 1. "
- 7). Повінь, китайська народня казка, 14 ілюстр. 50 "

Головний склад в книгарні Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові, Ривок 10. Книгарні і Баварі на провінції можуть замовляти за готівку в більшій скількості з відповідним опустом. 3—10

Приймаєть ся Передплата

на „СВІТ“ 1918 рік

Ілюстрований місячник літератури і мистецтва під редакцією М. ГОЛУБЦЯ.

Цілорічна передплата вносить 14 К. Піврічна 8 К. Числа на оказ висилаєть ся відворотно. 10—10

Редація і Адміністрація: Львів. Нурнова 11.

Купуйте і замовляйте!

Календарець „РУСАЛКА“ на 1918 рік

Ціна 40 сот. (з пересилкою 45 сот.). 10 шт. К 4, 25 шт. К 9, 50 шт. К 17 вже оплачено

В красній оправі як нотес К 1-20

Замовленя приймає і висилє по одержаню готівки: А. ОКПШ, Львів, Кадецька 4. 36—50

Державні і приватні урядники

знайдуть пополудневе занятє в Товаристві взаїмних обезпечєнь на жите і ренти

„КАРПАТІЯ“

у Львові ул. Руска ч. 18.

зголошеня приймає Дирекція письменно або устно від 2—3 год. по полудна.